

Overgangsregeling Restauratoren Register

De vakbekwaamheid en éducation permanente¹ van de restaurator staan hoog in het vaandel bij het Restauratoren Register. Het Restauratoren Register maakt deze vakbekwaamheid en het actief onderhouden van je kennis, voor de buitenwereld zichtbaar door middel van aangetoonde kennis (erkende opleiding → [link Lijst door het CCvD Restauratiekwaliteit erkende opleidingen](#)) en werkervaring van de geregistreerde restauratoren. Voor de restauratoren die niet beschikken over een diploma van een erkende opleiding is er deze overgangsregeling.

1 Doel van de overgangsregeling

Om ingeschreven te kunnen worden in het Restauratoren Register moet de aanvrager kunnen aantonen dat hij/zij aan bepaalde eisen met betrekking tot opleiding en werkervaring voldoet, met name een diploma van een door het CCvD Restauratiekwaliteit erkende opleiding en de bijbehorende minimum aantal jaren/uren werkervaring.

→ [link Zie het document Registratie-eisen specialisme 1-25.](#)

→ [link Zie het document Registratie-eisen specialisme 30 \(HB\)](#)

Niet alle restauratoren met voldoende werkervaring beschikken over een diploma van een door het CCvD erkende opleiding.

Uitgangspunt is dat de kennis van professioneel werkzame RegisterRestauratoren zonder formele opleiding op een zodanig niveau is dat ze zich kunnen laten registreren en op basis van nascholing (eventueel met vrijstellingen) na vijf jaar voor verlenging van hun registratie in aanmerking komen.

Het doel van deze overgangsregeling is om die personen de mogelijkheid te bieden zich te laten registreren op basis van nog te volgen scholing of op basis van eerder gevolgde scholing.

Hiermee wordt bereikt dat uiteindelijk bij alle geregistreerde restauratoren de aanwezigheid van restauratiekennis op het vereiste niveau aantoonbaar is. Dit is van belang voor opdrachtgevers en de te restaureren objecten.

---

¹ *Onderwijs, scholing en 'vorming' van de mens als persoon en als lid van de samenleving gedurende zijn/haar gehele leven; gericht op de ontplooiing van het individu en op de alzijdige ontwikkeling van al diens kwaliteiten (professioneel, artistiek, creatief, intellectueel en sociaal), op zijn/haar blijven met de wetenschappelijke ontdekkingen en technologische vernieuwingen en het discours daarover.*

2 Voor wie is de overgangsregeling?

De Overgangsregeling is bestemd voor restauratoren die tenminste 7 jaar professioneel in het vak werkzaam zijn, maar niet beschikken over een diploma van een door het CCvD erkende opleiding. Dit kan zijn omdat zij:

(1) in de praktijk zijn opgeleid
of

(2) werken binnen een bepaald specialisme waarvoor geen opleiding bestaat (overzicht zie bijlage) of

(3) de voor het specialisme vereiste kennis niet kunnen aantonen via het curriculum van de gevolgde opleiding.

3 Wat houdt de overgangsregeling in?

De Overgangsregeling start als de verplicht te volgen studiemodules gevolgd kunnen worden.

3.1 Voor personen die bij inwerkingtreden van de overgangsregeling al actief zijn als restaurator

Voor de onder hoofdstuk 2 genoemde groepen restauratoren wordt een overgangsregeling gehanteerd met de volgende inhoud:

- personen die voldoen aan de eisen kunnen geregistreerd worden op basis van praktijkkennis, zonder diploma voor een door het CCvD Restauratiekwaliteit erkende opleiding (zie de documenten met de Registratie-eisen specialismen 1-25 roerend erfgoed en specialisme 30 HB onder criterium 2.1.4).
- deze personen volgen de erkende studiemodules conform het Uitwerkingsplan Scholingsprogramma voor restauratoren van roerend erfgoed² of een vergelijkbare studiemodule om hun kennis aantoonbaar te maken (of aan te vullen). Zij hebben daarvoor vijf jaar de tijd na hun eerste (initiële) registratie. De termijn van vijf jaar start op het moment dat de verplichte studiemodules gevolgd kunnen worden³.
- De vier verplichte modules binnen de overgangsregeling zijn:
  - o *Studiemodule 1: Documentatie in woord en beeld*
  - o *Studiemodule 2: Restauratie-ethiek en de geschiedenis van het restaureren*
  - o *Studiemodule 3: Basiscursus chemie voor restauratoren*
  - o *Studiemodule 4: Historische vervaardiging & materiaalgebruik: literatuur, historische bronnen en het object als bron*
- *Personen die aantoonbaar over de kennis van een of meerdere van deze vier modules beschikken, kunnen in aanmerking komen voor vrijstelling voor het volgen van één of meerdere van de vier genoemde studiemodules⁴. Dit is ter beoordeling aan de toetsende instelling en de inhoudelijk expert bij de aanvraag tot toelating als RegisterRestaurator.*
- Personen die niet (in voldoende mate) deel nemen komen na de vijf jaar durende registratieperiode niet voor verlenging van hun registratie in aanmerking.

---

² Zie Uitwerkingsplan Scholingsprogramma restauratoren van roerend erfgoed d.d. 2 juli 2020, uitgegeven door NCE

³ Voor de NCE studiemodules is dat naar verwachting op 1 januari 2022. .

⁴De aanvrager moet kunnen aantonen te beschikken over een bewijs van deelname aan een andere, op het onderwerp gelijkwaardige scholingsinspanning.

3.2 Voor nieuwe toetreders

Een toetreders is iemand die niet valt onder 3.1.

Volgens de planning zal het voor personen per 2026/2027 (5 jaar na het van kracht worden van het scholingsprogramma)⁵ niet meer mogelijk zijn om ingeschreven te worden in het Restauratoren Register op basis van criterium 2.1.4 als voor het betreffende specialisme een door het CCvD erkende opleiding bestaat. Dit criterium wordt derhalve geschrapt voor specialismen waarvoor een erkende opleiding bestaat.

Voor specialismen waarvoor in Nederland geen erkende restauratie-opleiding bestaat (zoals het historisch interieur van een auto/mobiel erfgoed en poppen en speelgoed) blijft het criterium 2.1.4 bestaan, aangevuld met de verplichte modules van het scholingsprogramma.

4 Relatie met *éducation permanente* in het Restauratoren Register

Voor iedere RegisterRestaurator geldt dat hij /zij de vakkennis onderhoudt [Link → Zie het document bij- en nascholing](#). Dit geldt ook voor de (Senior)RegisterRegistrator die gebruik maakt van de Overgangsregeling.

Voor het volgen van de verplichte studiemodules kunnen ook punten worden verkregen die meetellen voor de *éducation permanente*.

Zie de tabel met puntentelling [Link → Zie het document bij- en nascholing](#)

---

⁵ Het jaartal 2026/2027 is met 'een slag om de arm' bepaald. Dit hangt af van het moment dat de als verplicht aangewezen studiemodules gevolgd kunnen worden.

BIJLAGE 1 Overzicht: Voor wie geldt de Overgangsregeling Restauratoren Register en wat houdt die in?

Restaurator		Actie
Groep 1	<p>De aanvrager is voor of bij de start inwerkingtreden van de Overgangsregeling professioneel werkzaam als restaurator</p> <p>Hij/zij is getoetst aan de Registratie-eisen op basis van criterium 2.1.4.</p> <p>→ link Zie het document Registratie-eisen specialisme 1-25.</p> <p>→ link Zie het document Registratie-eisen specialisme 30 (HB).</p> <p>Voor het specialisme bestaat een erkende opleiding → Link document Erkende opleidingen</p> <p>De Overgangsregeling is tijdelijk.</p>	<p>De Overgangsregeling is tijdelijk (stopt vijf jaar nadat volgen van de verplichte studiemodules mogelijk is).</p>
Groep 2	<p>De aanvrager is voor of bij de start inwerkingtreden van de Overgangsregeling professioneel werkzaam als restaurator.</p> <p>Hij / zij is getoetst aan de Registratie-eisen op basis van criterium 2.1.4.</p> <p>→ link Zie het document Registratie-eisen specialisme 1-25.</p> <p>Voor het specialisme bestaat geen erkende opleiding.</p> <p>De Overgangsregeling geldt zolang er geen erkende opleiding bestaat (is <u>niet</u> tijdelijk).</p>	<p>Uiterlijk vijf jaar na de eerste registratie heeft de aanvrager de verplichte studiemodules gevolgd.</p>
Groep 3	<p>De aanvrager is voor of bij de start inwerkingtreden van de Overgangsregeling professioneel werkzaam als restaurator.</p> <p>De vereiste kennis kan niet worden aangetoond via het curriculum van de gevolgde erkende opleiding. De aanvrager maakt daarom gebruik van criterium 2.1.4.</p> <p>→ link Zie het document Registratie-eisen specialisme 1-25.</p> <p>→ link Zie het document Registratie-eisen specialisme 30 (HB)</p> <p>De Overgangsregeling is tijdelijk.</p>	<p>De Overgangsregeling is tijdelijk (stopt vijf jaar nadat volgen van de verplichte studiemodules mogelijk is).</p>